

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félfévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ

Dr PÁL ERNŐ

ÜGYVÉD.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr HINLEDER FELS ÁKOS

ÜGYVÉD

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Nyílt levél

Darányi Ignác földmivelés-ügyi miniszterhez.

Kegyelmes ur!

A székelység teméntelen bajait Nagyméltóságoddal ismertetni, szükségföldről tartjuk. Ezek egyrészeről személyes megjelenésekor, székelyföldi körutjában tájékozódott. Jól tudja, hogy a legújabb birtokrendezések, az erdőtvény kiméletlen alkalmazása és egyéb csapások, népünket a tönk szélére juttaták.

Nagyméltóságod szervezte és küldötte ki bajaink eloszlatására, segítségünkre annak idején a miniszteri kirendeltséget, mely azonban — sajnos — mai napig is Marosvásárhelyen székelt; ott tartja központját és első sorban annak áll szolgáltatára. Ott, a hathatósabb mozgató erők tüzhelyénél sűtik-főzik — látzólag — az egész Székelyföld ügyét-baját...

Legkevésbé sem irigykedünk Marosvásárhelyre, hiszen ott derék, jó magyar testvéreink is vannak s különösen a vezetőférfiak nagyrésze feltétlenül igaz, vérbeli székely. Csak az a megbocsátható, de részünkre káros hibájuk, hogy sokkal jobban szeretik a maguk városát és megyéjét, mint az egész Székelyföldet. Holott nekünk testvériesen mindnyájan egyért és egymindnyájáért kell küzdenünk, ha maradandó alkotásokat akarunk teremteni.

Nagyméltóságod állásánál, de atyai jó szívenél fogva sem tett és nem tehet különbséget a Székelyföld lakossága között. Nem tűrheti azt, hogy a Székelyföld központja — annak szélén legyen. Csupán azért, mert ezt Marosvásárhely érdeke a más három székely vármegyére rovására **igy szeretné, így szokta gyakorolni.** Erre enged kézzel fogható következtetést azon körülmény is, hogy a Székelyföldre tervezett állami mintaméhes felállítását is — habár sok, figyelmet érdemlő felszólalás és kérvény szövege elene — Marosvásárhelynek sikerült megkaparintani... Ezt látszik bizonyítani az, hogy Nagyméltóságod közlekedésről jóváhagyási záradékkal látta el ama szerződést, melyet a székelyföldi kirendeltség Tóthfalusi József marosvásárhelyi lakossal a beállítandó állami mintaméhes tárgyában megkötött.

Kegyelmes ur! Ugron Zoltán földbirtokos, volt országgyűlési képviselő, vármegyénk közügyeinek egyik előkelő vezérémbere, a vármegyey gazdasági egyesület közgyűlésén ilyen formán nyilatkozott: Balogh Vilmos miniszteri tanácsos ur, a székelyföldi miniszteri megbízott Budapestről látja a székelység dolgait. Dr Kóós Mihály titkár ur jogászember és nem gazda. A kirendeltség vármegyey megbízottai pedig Dunántulról való gazdák, akik az ottani tudásukat itt érvényesíteni kevésbé képesek, mert nálunk mások a viszonyok.

Ez a kritika nem volt személyi élű, mert a személyeket mindnyájan nagyra becsüljük, de viszont a közérdeket véve alapul, igazság van benne. Bizonyítja a székelyföldi állami mintaméhes beállításáról való gondoskodás és még egyebek is. Ezért indítványozta Ugron Zoltán, hogy a székelyföldi kirendeltség vonassék be a vármegyey gazdasági egyesületek kötelekébe és a helyi viszonyokkal, a vármegyék multjával teljesen ismerős egyletekkel karöltve munkálkodjék. Ez egyrészt takarékosabb, másfelől pedig működésében eredményesebb is lenne.

Visszatérve a székelyföldi állami mintaméhes ügyére, amely most már „marosvásárhelyi“-vé válik, — épen úgy, mint a kereskedelmi és iparkamara s más oda erőszakolt és, csak névleg székelyföldi intézményünk — néhány rövid vonásban kénytelenek vagyunk ecsetelni annak helytelen, az egész székelysége káros elhelyezését.

A székelység, mint értelmes, okos nép, sokat töprengött, kutatott, hogy nagy nyomorúságában új jövedelmi forrásra találjon. Ilyennek ismerte a Székelyföld növényzetéből évenként nyerhető zamatos mézet. A méhészkedés elsajátítása végett az állami vándortanítókat sürü egy másutánban hívták előadások tartására. Sokan elmentek a gödöllői tanfolyamokra is, hogy a kellő ismeretet megszerezzék.

E közben meggyőződtek, saját kárunkon tanulták meg, hogy a Gödöllőn, tehát meleg vidéken szerzett méhészeti ismeret, bármily kitűnően értékes is, a hűvös Székelyföldön azzal célt elérni, nem lehet.

Igy okulván, törhetetlen ki-

tartással kezdetek küzdeni, hogy a Székelyföld könnyen hozzá férhető földrajzi központján, a négy székely vármegyey sajátos, hűvös légkörének megfelelő helyen, oda illő szakismeretekkel rendelkező székely méhészeti szakerővel, az állam székely méhészeti iskolát, mintaméhest állítson fel. De még álmodásban sem gondoltak arra, hogy Marosvásárhely volna az így körvonalazott központ. Hiszen ez hasonló lett volna a régi jó oláhfalusi atyafiakról fönmaradt anekdotához, hogy „Kolozsvár Oláhfaluhoz egy posta legyen...“

Biztak és biztunk a kirendeltség térkép- s helyrajzi ismeretében. De sajnos, a méhészet iskolájának ügye rossz irányt vett. Most is győzött — Marosvásárhely. Vesztett a Székelyföld három vármegyeyje, mert a miniszteri kirendeltség kezdetől fogva azon erősködött, hogy az ő székhelyén legyen a mintaméhes, egyik kerület méhészeti tanítójának oda helyezésével. A székelyek kedve teljesen lelohadt, mert kezdeményezésük, kitartó munkálkodásukra végsapást mért ezzel maga a kirendeltség. Végsapást, mert ami meleg vidéken helyes, a hűvös vidékre káros.

Marosvásárhely messze kiesik a Székelyföld szélén, meleg vidéken fekszik. Tehát az ott szerzett méhészeti ismeret — épen mint a Gödöllőn nyert — nem értékesíthető a Székelyföld hűvös légkörében. A méhészeti kerületek tanítói is melegvidéki emberek, ott szerezték ismereteiket és így — fájdalmas szíven mondhatjuk: Adtál uram esőt, de nincs köszönet benne...

Ha mindezen első és legfőbb fontosságú kérdésektől eltekintünk, még akkor is, hogy a szegény székelyt a Székelyföldtől oly távol eső Marosvásárhelyre akarják kényszeríteni (kétségkívül meg nem felelő oktatásra), ez egymagában a legkegyetlenebb gondolat, irgalmatlanság. Ennek értelme, alapja nincs. Egy fontos intézményt nem szabadna kiforgatni értékéből, elterelni közhasznu céljától csak azért, hogy a kirendeltség — semmi tekintetben meg nem felelő — székhelyén legyen felállítva.

Minden térképet, helyi viszonyokat ismerő, ép észszel bíró ember úgy látja, úgy tudja, hogy Udvarhelyvármegyey a Székelyföld központján fekszik; a Székely-

kelyföld hűvös légkörébe is bele esik. A székely nép bármely irányból gyalogosan fölkeresheti, amint országos állatvásárait is fölkeresi. Ne engedje tehát Nagyméltóságod, hogy a „székelyföldi“-nek nevezett, de sok tekintetben „marosvásárhelyi“-kirendeltség ettől bármi okból — elzárja a székelyeket! Ne engedje, mert a székelység nem személyi ügyért, nem a kirendeltség ellen és nem Marosvásárhely elsőbbsége ellen küzd, hanem azért, hogy a székely nép igazi fölségelésére szolgáljon; a méhészeti iskola valóban a székelységé legyen s a mint ezt — meggyőződéssel mondhatjuk — Nagyméltóságod is kívánja, ohajtja és követeli.

Kérjük, várjuk tehát Nagyméltóságod mindenkor jóindulatú, az egész székelység sorsát szíven viselő legsürgősebb bölcs intézkedését. Nehogy a székelység által oly sok kérelmezéssel felszínre hozott eme fontos mentési eszköztől — akarata ellenére — saját kezével foszszza meg székely népünket...

Igaz székely.

A politikai helyzetről.

* **Uj osztrák kormány alakult** báró Beck Miksa miniszterelnökségével a megbukott Hohenlohe herceg kormánya helyett.

* **Külügyi új rend.** A nemzeti kormány hatása külügyi képviselőtünkben sem maradt el. Gróf Goluchowski Agenor külügyminiszter az összes külföldön székelt magyar és osztrák nagykövettekhez és konzulokhoz rendeletet intézett, hogy magyar állampolgárokkal — magyarul érintkezzenek, illetőleg a követség vagy konzulátus magyar nyelvet tudó tisztviselőjéhez utasítsák.

* **Kossuth Ferenc** magyar kereskedelemügyi miniszter megkorrigálta Kristoffy volt belügyér ukázat. Kimondja közelebbi körrendeletében, hogy a sajtótermékeket, kivéve azokat, melyeknek elkobzását jogerős bírói ítélet rendeli el, a postánál nem foglalhatják le s nem tartóztatják fel sem az ügyességek, sem a rendőri hatóságok. A vonatokban pedig postaküldemények lefoglalása nem eszközölhető.

* **Tüzes víperanyelveket** lógnak dühtől tajtékzó szájukból a konetól elesett, vagyis az ideiglenes koncon még rágódó ex-haladó komondorok. Ugnak a nemzet vezéreire. Segítenek a nemzetiségi agitátoroknak, a kik Ausztria s minden más ország felé kacintgatnak, csak a magyar

földet nem becsülik. Azt a földet, melyből táplálékukat szedték s a melyen velünk egyenlő levegőt szíznak és a hol bárkivel egyforma állampolgári jogokat élveznek. Szép hála, gyönyörű hazafiság. De hát ki várhat a megvadult ökörtől barátságos báránybögést? A bivalytól tisztességtudást...

* A spanyol király ellen elkövetett merénylet tettesét Torejone községben elfogták. Mateo Morales a bombamerénylő anarchista, aki az öt kísérő rendőrt lelőtte s azután agyonlőtte magát is. Azonnal meghalt. A merénylő elfogására kitűzött 20,000 pezeta díjat a meggyilkolt rendőr özvegye kapja. Alfonz király és Enna királyné nászünnepeit pedig tovább folytatják.

Székely vasutat a székelységnek!

A Székely Társaságok Szövetsége a következő kérvényt intézte a magyar képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

A Székely Társaságok Szövetsége 1905. augusztus 22-én, Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűlésében számot vetvén az erdélyrészi magyarság erősítésének nagy és fontos kérdésével, egy olyan nagy fontosságú transversalis vasut építésének szükségét hangoztatta, mely keleti hazarészünk főforgalmának a legtekintélyesebb magyar városokon át nyit utat s ezáltal a magyarság bódogulását, anyagi és erkölcsi gyarapodását segíti elő.

Meg is jelölte ezeket a városokat: Kolozsvár — Marosvásárhely — Székelyudvarhely — és Sepsiszentgyörgyben, ahonnan ez a vasut terv szerint a határon át a Feketetengerig vezetne.

Az a szomorú tapasztalat adott életet ezen gondolatnak és javaslatnak, immár tervnek, hogy a nevezett magyar városok, a melyek pedig rendeltetésszerűleg állami érdekből vezető szerepre hivatják délkeleti hazarészünkben, kizárattak

nemesak az európai, hanem a hazai forgalomból is és leszorultak a vagyonosodás és boldogulás utjáról; ellenben annál nagyobb, és a nemzeti érdekekre nézt hátrányos előnyökben részesítették az ugynevezett nemzetiségi városok, a melyek legtöbbször fővasutvonal főforgalma mellett élvezik a vagyonosodás és boldogulás áldásait.

A Székely Társaságok Szövetsége nemzetgazdasági szempontból, de magyar nemzeti érdekből is szükségesnek tartja ezen állapot megszüntetésével, a nevezett tisztán magyar városoknak főforgalmi vonalba való helyezését és semmiféle áldozatot nem tart nagyknak, hogy ez keresztül vitessék. Egyrészt, mert a megjelölt utvonalon temérdek kincs vár kiaknázásra, értékesítésre, a mi a nemzet zömének munkát, keresetet biztosít, másrészt, mert elodázhatatlanul elérkezett az ideje annak, hogy a magyar gócpontok kulturális feladatuk magaslatára emeltessenek, a honnan a nemzeti öntudat és erő sugározzék szerteszét a nyelvben, érzésben különböző népmilliók közé. Az említett magyar városok, nevezetesen: Maros-Vásárhely, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy egy-egy vicinálissal vannak az erdélyi részekben átfutó budapest—predaéli vonalhoz kötve, mely eme végállomásokról lecsapolta a forgalmat a nélkül, hogy csak esékély mértékben is hozzájárult volna azok fejlődéséhez. Sőt ezek a városok némely szempontból még hanyatlottak is. Ugyanis az azelőtt tekintélyes iparágak jórészen megsemmisültek az import következtében, mely a kész áruk egész özönével árasztotta el kereskedelmi rakatárainkat, minket pedig még a világgforgalom tarifális kedvezményeihez sem hozott közelebb, mert személy és áruforgalmunkra egyaránt rányomta a drágaság bélyegét. Az ország egyetlen vidékét sem sújtja annyira a tarifa-mizéria, — mit a szóban levő vicinálisok még fokoznak — mint a megközelíteni szándé-

kolt magyar városokat, különösen Háromszék- és Csikmegyék közönségét, ahonnan nem lehet a legkorszerűbb vonalszakasz tarifájával sem Budapestre vagy visszajutni, mert Brassón át már új jegyet kell váltani, a teheráru forgalomra pedig szintén tetemes fuvarkülönbözetet kell ráfizetni.

A határszéli részek, köztük a Székelyföld, ugyszólván áldozatul estek a vasutpolitikának az eléjük toltult forgalmi nehézségek miatt. Nem volt elég, hogy a vámfeltételek miatt elvesztettük a legközelebbi szomszéd olahországi természetes piacunkat, a honnan a vámháboru bekövetkeztéig nagy mértékben élünk, hanem még az állam is fokozta hátrányainkat, velünk szemben tarifális nehézségeket támasztván. Nem szándékunk ezuttal a Kolozsvár—Marosvásárhely—Székelyudvarhely—Sepsiszentgyörgyön át a Feketetenger konstanza kikötőjébe irányított vasutvonal mellett elterülő és kiaknázásra, forgalomra váró értékekre rámutatni, a melyek e vonal jövedelmét feltétlenül biztosítják. Az 1902. évben Csiktusnádon tartott székelkongresszus erre már rámutatott. De a felhozottak mellett igenis hangsúlyozzuk azt, hogy ipari és kereskedelmi érdekeink minket feltétlenül keletre utalnak és ez elől a nagy nemzeti feladat elől nem szabad ridegen elzárkoznunk, ha a tervbe vett ipari és kereskedelmi akció nyomán elhelyezni, pénzé tenni akarjuk mindazt, a mi eddig értéktelenül hever csak magában a Székelyföld területén is. A kérdés részletesebb megvilágítása céljából a. alatt mély tisztelettel ide csatoljuk Borszék Soma ny. miniszteri osztálytanácsosnak emlékiratát, melyben az összes kulturális és közgazdasági érdekek csoportosításával pénzügyi szempontból is megvilágítja e vasutvonal szükségességét.

Tiszteletteljes kérésünk az, hogy a mélyen tisztelt képviselőház mondja ki ezen vonal felépítésének szükségességét és állami érdekből biz-

tosítsa hozzá az anyagi eszközöket. Végül még arra kívánunk rámutatni, hogy ezen vasut 294 kilométer hosszúságban az említett városokon kívül 78 székel községen keresztül kétmilliót megközelítő magyar népnek jelentékenyen biztosítaná jövődjét, a magyar állam legbiztosabb támaszát juttatván ezáltal azon helyzetbe, hogy az oly sokszor nagyértékűnek bizonyosult szerepét teljesen betölthesse.

Kérésünk megújítván, hazafias tisztelettel maradtunk a Székely Társaságok Szövetségének nevében.

1906. május 15-én.

Deák Lajos, Máthé József,
kir. tanácsos elnök, főtitkár.

Hála és elismerés, az egész székelység köszönete illeti a Székely Társaságok Szövetségét, hogy eme nagyfontosságú magyar nemzeti ügyet átértve, kérvényét a magyar képviselőházhoz juttatta Most immár a székel földi országos képviselőknél van a sor, hogy az ügyet elaludni ne engedjék, hanem lehetőleg sürgősen foglalkozzék vele az országgyűlés.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Székely-Udvarhely“ előfizetőinek, kik több mint egy évtizeden át székel hazafias szeretettel támogatták lapunkat, mult heti számunkban ígéretet tettünk, hogy emlékül és ajándékul hangulatos zeneművet küldünk. A „Székely-Udvarhely“ jubileumára Demeter Dénes által írt és Kertész Albertné F. Lujza által megzenésített, lapunk tíz éves multját igen találóan esetelő költeményt, rendes zeneműkiállításban mai számunkhoz csatoltuk mindazon előfizetőinknek, akik a folyó évre előfizettek, sőt azoknak is, kik egész évre nem fizettek ugyan elő, de hátralékban nincsenek. A kiknek ezen kedves ajándékot nem küldhettük meg, szíveskedjenek hátralékukat sürgősen kiegyenlíteni, hogy a pompás

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCAJA.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes.
(Minden jog föntartva.)
(36. folytatás.)

Az 1599 október 28-iki nagyszabados ellemberki csata után a felszabadított székelyek kemény bosszút álltak nemeseiken. Házaikat megdúlták, elégették, a lakosokat meggyilkolták⁷⁴ és lerombolták a két zabolavárat, Várhegy és Székelytámadt várát.

Mihály vajda rettentő kegyetlenségei annak folytatásaként aztán, erélyes tiltakozást keltek az országban. Az uralkodásával elégedetlenek a tordai táborból felszólították a Mihály vajda elleni csatlakozásra a székelyeket. Megkapott szabadságaik biztosítását ígérték nekik.⁷⁵

Mint hogy e csatlakozásra a székelyek nem tudták magokat eltökélni, azért az oláh Mihálynak Básta⁷⁶ által való elűzése után a léczfalvi nemesek tábori gyűléséből kifolyólag, keményen meg kellett lakolniok. Először is az általuk nem rég lerombolt várak újraépítésére kényszerítették őket. „Az építés alól sem a fejedelem, sem a nemesek, sem a lófők, sem a darabontok jószágai nincsenek fölmentve“.⁷⁷

E szerint a megszabadított székelyek ismét visszahelyeztettek a

matékok kölcsönözni ezeknek a végzéseknek. 1601-ben a kolozsvári országgyűlés (január 22-től febr. 8-ig) megparancsolja, hogy a jobbágyok a Székelyföldön is földesuraikhoz visszaállítandók,⁸¹ és elrendeli a primorok és primipulusok insurrectióját és minden tíz portáltól egy puskák kiállítását.⁸² A korábbi viszonyok tehát ismét helyökre zökkennek. Azonban ez az állapot sokáig nem tarthatott, mert az ország új és más rendinek szükségök lón megint a székelyek segedelmére; ezek aztán megint visszaadták a székelyeknek régi szabadságaikat s arról oklevelet is állítottak ki. Ide és ezekre vonatkozólag készített volt Báthori Zsigmond a Csik-Gyergyó-Kászoni és Marosszéki székelyeknek szabadságaik visszaadásáról szóló egy-egy oklevelet.⁸³ A többi részekre nézve jobbágyokba. Ez valamely külön cikkelyben nincs ugyan kifejezve, de a székelyekre vonatkozó cikkelyekből mégis kiolvasható. Az okozott kárt a bünösöknek magoknak kellett megfizetni és pedig a szabad rendeknek a magukéból, a nemeseknek a jobbágyaikéból.⁷⁸

A földesurak büntetés alól szedik el a jobbágyoktól fegyvereiket, Mihály által kiosztott fegyverek a fiskushoz szállítandók Gyulaférvárra, a pénzzel megvásároltakat pedig a földesurak őrzik meg szükség esetére magoknál.⁷⁹ Az aranyos-

nem maradt fenn oklevél s a liber regius sem szól ilyesméről, de valószínű, hogy azok is részesedtek a szabadságban, mert a következő időkben nincs jogi különbség eme székel s a többi hat szék között. Egyébként a Csik-Gyergyó-Kászoni levele sincs benne a liber regiusban.

Maradandó jelentőségű volt a székelyek szabadságainak eme helyre és visszaállítása Báthori Zsigmond által, mert ez a rendelkezés nyújtott formát és szerzett alapot a XVII. században a székelyek alkotmányának alakulására nézve. Ebben a szabadságlevelében a fejedelem kiemeli „a nevezett Csikszék (és Marosszék) minden lakosait s az ok utódait és örököseit... a nem nemesek és jobbágyok rendéből (ex conditione plebeia et ignobili), ahová ok az idők igazságtalanságai folytán jutottak, kiemeljük a nemesek és minden mások hatalmából és áthelyezzük őket a mi igaz és szabad (Libertinorum) székelyeink rendjébe és állapotába (status et ordo)... és fölmentjük jövődjére nézve mindennemű census, taxa és kontribúciótól és ugy a rendes, mint a rendkívüli kamaranyereség fizetésétől, a tizedtől és a jobbágyok mindenféle szolgáltatásától... Azt is megengedjük — folytatja tovább a rendelet, hogy nevezett szabadosaink... mindazon sérthetlenségeket, szabadságokat, jogokat, előjogokat,

székel székelyek hűségökért megjutalmazandók.“⁸⁰ Az erdélyi fölkelő seereg ebben az időben a Székelyföld területén táborozott, megfelelő nyokiváltságokat és szokásokat, a melyeket az ok elődjei a néhai magyar királyok idejében élveztek, azokat jövődjére is örök időkig élvezték... ugy mindazonáltal, hogy a mi nevezett szabadosaink, örököseik és az ok maradékaik jól és vitézileg (militariter) fölfegyverkezve minden hadjáratainkban, ugy a részleges, mint a generális expeditiókon, a mi és a mi utódaink Erdély fejedelmének parancsára megjelenni és minket és a hazát szolgálni kötelesek lesznek“. „A vashányákat bizonyos emberekkel és alattvalókkal, kiket erre kiválasztunk, fogjuk gondoztatni“. „A havasi lázi legelőket minden rend régi szokás szerint szabadon használhatja“. „Hogy pedig a békeség és egyetértés a mi fentnevezett szabadosaink és nemeseink között, a kik együtt laknak, állandó és örökké tartós legyen, kívánjuk, hogy mindkét részről következő pontok híven és sértetlenül megtartassanak: először, hogy a mi szabadosaink illő tiszteletet mutassanak a nemesek iránt s ne merészeljék őket személyesen bántani s az oket jog és igazság szerint megillető ügyekben, jószágaikon háborgatni és akadályozni“.

(Folyt. köv.)

gi eszközöket.
nk rámutatni,
lóméter hosz-
városokon ki-
gen keresztül
magyar nép-
sitaná jöven-
legbiztosabb
ezáltal azon-
oly sokszor
sult szerepét

ván, hazafias
a Székely Tár-
k nevében.

Táthé József,
főtájtár.

az egész szé-
eti a Székely
rét, hogy eme
yar nemzeti
yét a magyar
a Most immár
s képviselőkn
ügyet elaludni
lehetőleg sür-
ele az ország-

LÉK.

rhely" előfize-
egy évtizeden
eretettel tám-
heti számunk-
hogy emlékül
tos zeneművet
Udvarhely" ju-
Denes által írt
F. Lujza által
tiz éves mult-
elő költeményt,
lsban mai szá-
mindazon előfi-
olyó évre elő-
k is, kik egész
yan elő, de hát-
A kiknek ezen
em küldhették
átralékukat sür-
hogy a pompás

gőkért megju-
délyi fölkelő se-
a Székelyföld
megfelelő nyo-
kásokat, a me-
a néhai magyar
lveztek, azokat
őkig élvezték.
ogy a mi ne-
örökösök és
ól és vitázilag
rkeztve minden
y a részleges,
editikon, a mi
dély fejedelmi-
jelenlenni és min-
gálni kötelesek
yákat bizonyos
valókkal, kiket
uk gondoztatni".
ket minden rend-
szabádon hasz-
edig a békeség
ni fentnevezett
meseink között,
ak, állandó és
kivánjuk, hogy
vetkező pontok
megtartassanak:
szabadosaink
ssanak a neme-
erészeljék őket
i s az őket jog
megillető ügyeik-
borgatni és aka-

zenemű-ujdonságot azonnal kezük-
höz juttassuk. A „Székely-Udvarhely“
igaz barátait, a székely-ügy lelkes
harcosait pedig tisztelettel felkérjük,
hogy lapunkat ismerőseik körében
ajánlani, annak új előfizető híveket
megnyerni sziveskedjenek. Amilyen
erőt ad nekünk ezáltal a közönség,
épen olyannyira szolgálhatunk a köz-
ügynek.

— **A koronázás évfordulója** hol-
nap (pénteken) lesz. Ez alkalommal
a plebánia templomban hivatalos
istentiszteletet tart Gróf Mikes ple-
bános, amelyen az összes hivatalok,
intézetek és a nagyközönség részt-
vesz. Mise után d. e. 11 órakor az
intézet nagytermében tartja a román
kath. főgimnázium évzáró-ünnepé-
lyét, melyre az érdeklődő közönsé-
get e helyen is meghívja az igaz-
gatóság. Az ünnepély műsora a kö-
vetkező: „Szent az érzet“ Irta Tör-
ök E. Éneklő a főgimn. vegyeskar.
Alkalmi költemény. Irta Szemlér Fe-
renc. Szavalja Szemlér Károly VI.
o. t. „Lengyelke“ keringő. Előadja
a főgimn. zenekar. Ünnepi beszéd.
Tartja Embery Árpád főgimn. tanár.
Népdalok. Cimbalmos előadja Pál-
may Sándor VI. o. t. A magyar nóta
Irta Farkas Imre. Zenekíséret mel-
lett szavalja Orbán Domokos VII.
o. t. Tavasz dal. Szerz. Abt F.
Éneklő a gimn. vegyeskar. A jutal-
mak kiosztása. Induló. Szerz. Bokor
József. Előadja a gimn. zenekar.

— **Csiksomlyón** ez évben is a
hívők ezrei vettek részt a pünkös-
ti bucsun. Városunkból csütörtökön
delután Gróf Mikes János főspe-
res-plebános társaságában, mintegy
300 bucsujáró zárandokolt el gyalog-
gosan a régi kegyhelyre. Fogatok-
on pedig másnap még sok százan
mentek el. Hétfőn reggel érkeztek
vissza a hosszú gyalogutról ügybuzgó
plebánosokkal, aki fáradságot nem
ismerve, oda és vissza végig gyalog-
golt. Hiába ment elébe a négylovas
fogat, gróf Mikes együtt gyalogolt
híveivel, akiknek rajongó szeretetét
még jobban megnyerte. Hazajövetel
után az összes bucsusok a plebánia
templomba gyülekeztek és ott meg-
hallgatták gróf Mikes tanulságos be-
szédét, melyet a bucsujárás alkalmá-
ból mondott.

— **Egy igazi magyar újság ünnepe.**
Sem szó, sem beszéd, a B u d a p e s t i
H i r l a p egész meglepetésszerűleg
pünkösztör huszonöt éves jubileumát
ünnepelte meghitt, ugyszólván családi
körben. Csupán egy szép, gazdag,
vaskos könyvnyi terjedelmű ünnepi
számával jelezte negyedszázados for-
dulóját. Eleinte azt gondoltuk, hogy
a közelmúlt nemzeti küzdelemben
az éjjeli ügyészek által beraktározott,
elkobzott számokat szedték össze és
küldik szét, s a szomorú emlék föl-
lött érzett elkeseredés vett rajtunk
erőt. Ez azonban csak addig tartott,
míg a széles címszalagot lefejtettük.
Rögtön elibénk tárult hazánk negyedszázados története, a melyben a
Budapesti Hirlap elsőrendű vezető
szerepet töltött be. Kétszáznegyven-
nyolc oldalon számol be a Buda-
pesti Hirlap közéletünk negyedszázados történetéről s ez az ő élete.
Gyenge a mi tollunk arra, hogy le-
írjuk érzelmeinket és hozzá méltó
módon üdvözölni tudjuk Rákosi
Jenőt, a magyarság problémájának
kutatóját, a Budapesti Hirlap főszer-

kesztőjét, megalapítóját, a magyar
újságírás királyát. Akihez méltán oda-
állíthatjuk Csajthay Ferenc szer-
kesztőt és Zilahy Simon igazgatót.
Mert amint Rákosi feje a Budapesti
Hirlap intézményének, aképen erős
oszlopai ők nagyszabású vállalatá-
nak. Hazánk keleti széléről, a Szé-
kelyföld anyavárosából őszinte ra-
gaszkodással, teljes bizalommal üd-
vözöljük újságíró királyunkat és ve-
zéreinket.

— **Új plebánosok.** Fenyéd és Szent-
lélek községe új plebánosokat nyer-
tek. A püspök Németh Gyula kü-
llőkeményfalvi lelkészt, helybeli
főgimnáziumi zenetanárt Fenyédre és
Fuchs Gusztáv székelykereszturi
hitoktatót Szentlélekre plebánosnak
nevezte ki.

— **Elakadt a közlekedés.** A szép
május áldást fakasztott mindenütt.
Országszerte a legnagyobb remé-
nyekkel töltötte be a lakosságot. Bi-
zony ránk is fért volna egy kis jó
termés — annyi veszedelem után!
Junius hónap azonban két első nap-
ján a mily kedvezőnek mutatkozott,
épen olyan szakadó esőssé vált.
Pünköszt első napja óta alig volt
szünete az esőnek. Éjjel nappal hull-
ott a most immár károssá vált eső.
Azonkívül, hogy a kapásnövényeket
ellepte a gyom, ráadásul annyira
megáradt a Nagyküküllő folyó, hogy
a mellette elterülő községek és ha-
táraik vízben állanak. Szerdán reg-
gel a vonat Nagyalambfalva vasut-
állomáson maradt. Sem onnan, sem
városunkból még kocsin sem lehet-
ett a vonatközlekedést pótolni. Posta
tehát nem érkezett. Bögöznél a vas-
uti pályatestet a víz megrongálta s
így a közlekedés szünetel. Oklánd
felé úgy a távirati, mint a telefon-
érintkezés megszakadt. A villám le-
csapott a távirda-oszlopba. Csodála-
tos, hogy pár napi esőzés ilyen nagy
felfordulást képes előidézni nálunk.
Ideje volna már, hogy az óriási ká-
rokot okozó Nagyküküllő folyó sza-
bályoztassék, mert a víz mellett el-
terülő községek vagyoni helyzetét
időnként nagyban veszélyezteti. Ezt
egy okadatolt felterjesztésben a kor-
mány elé kell tárnunk és megfelelő
államsegéllyel a veszedelmet előbb-
utóbb elhárítani. Az illetékes körök
figyelmét felhívjuk és sürgős intéz-
kedésüket reméljük.

— **Petició.** Dr László Mihály volt
székelyudvarhelyi képviselőt tudva-
levőleg pártonkívüli programmal or-
szággyűlési képviselőnek választot-
ták Gyulafehérváron. Az ottani szö-
vetkezett pártok azonban mandá-
tuma ellen a kir. Kuriához kérvényt
adtak be és annak megsemmisíté-
sét kívánják. A nyolc gépirásos iv-
ből álló munkálat: etetés, itatás,
vesztegetés, a személyes szabadság
korlátozása címén támadja meg a
mandátumot s kimutatja, hogy Dr
László 293 szavazatból összesen
csak 54 vehető érvényesnek. A kér-
vény különben — mint a „Közmű-
velődés“ írja — több abszolút ér-
vénytelenítő okot is hoz fel, mely-
nek alapján a választás megsemmi-
sítése, egészen biztosra vehető.

— **Kellemetlen utazás.** A pün-
kösztői ünnepek alkalmából szünidőző
tanárok, akik más helységekből
töltötték az ünnepeket és azon-
utások, kik tegnap reggel a székely

vonaton igyekeztek városunk falai-
közé jutni, ott rekedtek Nagyalamb-
falván, ami elég kellemetlen mulat-
ság volt rájuk nézve és azokra,
akik szivszorongva várták érkezé-
süket. Hir szerint — ott „kellemet-
len“ kedett maga Szobotka Rezső fő
mérnök, a vármegyei közlekedési
akadályok elhárításának főmestere is.
De már ezt az akadályt — bár-
mily „kellemetlen“ is volt — ő
sem tudta elhárítani. Szerencse a
kellemetlenségben, hogy a társaság
között volt Dr Majthényi Miklós
közigazgatási gyakornok s rögvest
fölvették a nagy jegyzőkönyvet az
esetről, hogy a folyó hó 13-iki köz-
igazgatási ülésen annál hibebe
beszámoljanak irigylésre nem méltó
utazásukról. Legalább változatosabb
lesz a jelentés. Hiszen úgy is min-
dig azt halljuk, hogy „az állami és
törvényhatósági utak s azok tartó-
zékai jók voltak; közlekedési aka-
dály nem fordult elő“. Most már
legalább akadály is volt... akarom
mondani lesz — a jelentésben.

— **Nyári táncmulatság.** A helybeli
ev. ref. kollegium ifjúságának e hó
9-én (szombaton) rendezendő nyári
táncmulatságát Sándor István ven-
dégfős kerthelyiségében, a fedett pa-
villonban — az időjárásra való te-
kintet nélkül — okvetlenül megtartják.
A mulatság kezdete este 7 órakor.

— **Színészet.** Szintársulatunk nap-
nap után változatosabb műsorral
kedveskedik közönségünknek Hétfőn
„Fehér Anna“ betyártörténet, kedden
„Lotti ezredesei“ énekes bohózat,
tegnap Kazalitzky „Tetemre hívás“
eredeti színműve került színre igen
jó előadásban. Ma (csütörtökön) La-
dányi Imre jutalomjátékául a „Ta-
vasz“ operette megy. A társulat meg-
érdemi közönségünk pártolását.

— **Szappangyár Parajdon.** Czehe
Aladár okleveles gyógyszerész szap-
pangyárt létesített Parajdon. A gyár
működését immár megkezdette s
egyelőre kitűnő minőségű mosó-
szappant gyárt.

— **A helybeli ev. ref. leányiskola**
közvizsgálatait folyó hó 15-én és
16-án d. e. 8 és d. u. 2 órától kez-
dőleg tartja meg. Junius 15-én
d. e. a III. és IV. s delután az első
osztály, másnap pedig d. e. az V.
és VI. s delután a II. osztály évvégi
vizsgálatai lesznek. A női kézimun-
kák, rajzok, szépirások a vizsgálá-
tok tartama alatt ki lesznek téve. A
t. szülőket, az intézet pártolóit és
az érdeklődőket a vizsgálatra e he-
lyen is meghívja az igazgatóság.

— **A Magyar Újságkiadók Ország-
os Szövetsége** folyó hó 17-én d.
e. 10 órakor Budapesten, az Otthon-
kör disztermében tartja meg ez évi
rendes közgyűlését, melyre Zilahy
Simon elnök és Lenkei Zsigmond
jegyző már összehívta a tagokat.

— **Erdély.** Az E. K. E. közlönye.
Várva-várt és két havonta pontosan
beköszöntő kedves hírnöke ez a gon-
dosan szerkesztett képes szemle or-
szágrészünk turisztikai és néprajzi
ismertetésének. Nemesak az E. K. E.
tagjainak szellemi kapcsolatát, de az
idegenforgalom emelését előmozdító
tényezők tömörülését is szolgálja a
honismeret zászlója alatt. Most meg-
jelent f. évi 3-4. száma is élénk
tartalommal hívja fel az olvasó fi-
gyelmét természeti szépségeink és

népies eredetiségeink ápolására. A
korán elhunyt Boér Miklós tollá-
ból egy „Vihar a hegyeken“ című
költemény prózában áll a füzet élén,
utána K. Fodor János szakavatott
cikkelye következik, mely sikerült
illusztrációkkal tarkított és éles meg-
figyelésre valló közleményében a
csikgyimesi vasútvonalon vezet vég-
gig. Harmath Lujza székely sir-
feliratokat közöl, Dr Boros György
egy külföldi kirándulásából kiindulva
hazai tájaink szeretetére és kaposo-
latosan a kiránduló helyek védelmére
ad megszívlelendő tanácsokat. Czár-
án Gyula, mint kalauz szerkesztő
(2 képpel) a magyar népművészet
és kirándulás a hidegszamosi vil-
lanytelephez című nagyobb cikkelyek
után a Különfélék rovatának
érdekes apróságaival záródik a tar-
talmas füzet. Az „Erdély-t az
Erdélyi Kárpát-Egyesület tagjai 6
korona évi tagsági díjuk fejében in-
gyen kapják.

— **Évzáró vizsgálatok.** Az alsó-
foku iparos és kereskedő iskolában
az évzáró vizsgálatok a következő
sorrendben tartatnak meg: Junius
10-én d. u. 2—5-ig a kereskedő ta-
nulók vizsgálatára Persián János isk.
biz. tag elnöklete alatt a községi
fiúiskola 3-ik osztályának tantermé-
ben; ugyanezen nap d. u. 5—6-ig
az összes felekezetek vallás-vizs-
gája a rendes tanítási helyen. Ju-
nius 14-én d. u. 2—6-ig az iparos
tanulók vizsgálatára az iparos ön-
képzőkör nagytermében Szabó An-
drás isk. biz. tag elnöklete alatt;
ugyanekkor lesz a tanoncok írás
és rajzkiállítás is. Közli az igaz-
gatóság.

— **Független Székelység** címmel
új politikai, hetenként háromszor
megjelenő lap indult meg Sepsis-
zentgyörgyön, a melynek főszer-
kesztője Koréh Endre, felelőse Nagy
Simon és kiadó-tulajdonosa Bay
István.

— **Rajzcsetek,** író és rajzesz-
közök legnagyobb választékban,
olcsó szabott árak mellett: Betegh
Pál és Társa könyv-, papir-, író-és
rajzszekereskedésében Székelyud-
vahelyt kaphatók.

— **A hal tápláló értéke.** Ujabbán
főleg a husrágóság folytán mind-
jobban fölmerül az a kérdés, hogy
a tengeri halat, mint táplálékot,
nem aknázzak ki kellőleg és nem
veszik a tengeri hal rendkívüli ér-
tékét elég komolyan. Éppen e na-
pokban tartott egy neves belgyö-
gyász, Rosenfeld előadást, a me-
lyen a következő meglepő tetteket
bizonyította be: Két egyént telje-
sen egy időben látott el napokon
át táplálékkal. Az egyik húst, a má-
sik megtisztított tengeri halat ka-
pott. Az egyéb ételmennyiség telje-
sen egyforma volt. A pontos mé-
rések kimutatták ezután, hogy a
hal több fehérnyét tartalmaz, sok-
kal könnyebben emészthető és táplá-
láló ereje és értéke sokkal nagyobb.
Sőt vesebajosoknál egyenesen a leg-
jobban ajánlható táplálék és min-
dent el kellene követni arra nézve,
hogy minél jobb és több tengeri ha-
lat hozzanak lehetőleg friss álla-
potban forgalomba. „Jó Egészség“.

— **Még a bivalyt is elütötte,** olyan
nagy volt a Nagyküküllő áradása

kedden délután városunkban és környékén. Aztán hogyne vitte volna magával azt a nyivakoló malacot, mely sehogy sem tudott, sőt talán nem is jutott eszébe — partra mászni. A kaszárnya körül pedig valóságos tegegek úgy a bivalynak, mint a malacnak a bakák, hogy kerüljön be hozzájuk, de az bizony tovább uszált a mosléknak is csunya Nagyküllő piszkos áradatában.

A bőrápolási szerek ártalmait
A „Jó Egészség» írja: A párisi orvosok most nagyon sokat foglalkoznak a bőrápolással. Dr. Renan, a párisi orvosok társaságában előadást tartott egy hölgyről, aki néhány doboz puder elhasználásától olyan súlyos mérgezést kapott, hogy a jobb keze teljesen megbénult, pedig ez a rizspor a legjobb parfümörök gyártmánya volt. A mérgezett hölgyet be is mutatta kartársainak az orvos; egy másik kollégája, Dr. Jullien ugyanakkor elmondta, hogy ő ismer több előkelő nőt, a kik a puder használatától lassankint gyomor- és bélmérgezést kaptak, de Jullien szerint nemcsak ez a baj, hanem az is, hogy majdnem minden asszony étvágytalansága a rossz puder és krém hatása. Ezért is az orvosok bizottságot küldtek ki a rizsporfajok vegyelmzése céljából. A bizottság az összes pudereket megvizsgálva, arra a megállapodásra jutott, hogy a puderek közül a higanytal és az ólommal készített nagy fokban ártalmasok, mert mérgesek. Az egyéb fehérítő anyagokkal készített puder ártalmatlansága közepfokon van, mert nem mérgező ugyan, de korai ráncokat okoz. Egyedül a porcellánból készített puder ártalmatlan, melyet ma kizárólag csak Amerikában tudnak gyártani. A párisi piperesgyárosok szindikátusa minden erejéből meg akarja semmisíteni az orvos-társaságnak határozatát, ami nagyon is érthető, mert eddig évente 350 millió frank értékű pudert vittek ki a franciák külföldre, a mely összegből most teljesen elestek, miután maga a párisi orvos-társaság az amerikai porcellánpuder jósága és teljes ártalmatlansága mellett döntött.

— **Kossuth-utca 31-ik szám.** Betegh Pál és Társa könyvnyomató és könyvkötő intézetét **folyó évi április hó 24-től kezdve** Kossuth-utca 31. szám alá, a m. kir. postahivatallal átellenben levő saját házába helyezte át.

— **Országos kirakóvásárok június havában** a következő helységekben és napokon lesznek:

7. Fogaras.
8. Barót, Felvinc.
9. Mártontelke.
11. Etéd, Márpod, Monora.
12. Gyalakuta.
13. Almakerék, Kolozsvár, Nagyekemező.
14. Szelistye.
15. Gyergyószentmiklós, Nagybaczon.
16. Köröspatak, Zalatna.
17. Bágyon.
18. Marosvásárhely, Nagysink, Szászbanyicza, Székelyudvarhely.
20. Szilágycseh.
21. Brassó.
22. Alsórákos, Alvincz, Csikkarczfalva, Görösön, Kisselyk, Makfalva, Páncélcseh, Segesvár, Somkerék, Torda.
25. Hadad.
26. Gerend, Oláhlápos.
27. Maroskeze, Sepsiszentgyörgy, Szerdahely, Szinye, Teke.
28. Kápolnásfalu.
29. Hosszúfalu, Magyargyermonostor, Sajóudvarhely, Szilágysomlyó, Zabola.
30. Bonczháza, Csikszépvíz, Nagydisznó, Óradna.

Közbirtokossági ügyek.

Felhívás erdőbirtokosainkhoz. A Székelyföld közerdőbirtokosságait ismételtlen figyelmeztetjük, hogy az állami erdőkezelés megszüntetése tárgyában, a „Székely Udvarhely» hasábjain kezdeményezett mozgalomhoz, csatlakozásukat most immár haladéktalanul jelenítsék be. A lapunk múlt számában kimutatott csatlakozókat pedig felkérjük, hogy közös mindnyájuk érdekében a kimutatásból hiányzó közbirtokosságok vezető embereit szólítsák fel és figyelmeztessék mulasztásuk következményeire. A képviselőházhoz küldendő kérvényt csakis azoknak küldhetjük meg, akik csatlakozásukat minél előbb bejelentik.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos:

Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

2336—906. sz. szb.

Pályázati hirdetmény.

Siklód községben (székelykereszturi járás) lemondás folytán a községi szülészeti állás megüresedve, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek azon megjegyzéssel, hogy az érdekeltek felzerelt folyamodványukat folyó évi június hó végéig annál is inkább adják be, mert a később érkezett folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Ezen állással járó jövedelem:

1. Rendes fizetés 100 korona.
 2. Lakbér 40 korona.
 3. Minden egyes szüléstől egy véka tiszta gabona vagy 2 korona eljárási díj 8 napi kiszolgálás után.
- Székelykeresztur, 1906 május 23.
GÁLFFY, főszolgabíró.

Minden igaz székely

Haurik-féle márciusi sört fogyaszt

— közvetlen a gyárból. Különö zamatú; bármely hazai gyártmánnyal kiállja a versenyt. Olcsóság tekintetében felülmúlja valamennyit 25 literes hordóban 8 korona, 12 és fél literes hordóban 4 K. Palackozva is kapható. Gyár: Székelyudvarhely, Budvár-utca 1. szám.

TULIPÁNOS

VIZSGAI IRASLAPOK!

nemzeti színű nyomtatással, igen finom magyar gyártmányu papiroson, kizárólag

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyvnyomató- és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt

kaphatók. 5 százalék az Udvarhelyvármegyei Tanítók Otthona javára. 100 drb 1 K 50 f. Vidéki megrendeléseket a beérkezés napján, pontosan elintézzük. Mintákkal bárhova ingyen és bérmentve szolgálunk.

Bérbeadó előkelő szálloda.

Székelyudvarhelyt a kiváló jó forgalmu «Központi Szálloda» összes felszerelés-, berendezéssel — betegség miatt — több évre bérbeadó. Értekezni a tulajdonossal ott helyben lehet.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy *Sterba Ödön jöhírü fűszerkereskedését* vétel útján átvettem és azt ezennel saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szives tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanusított szives pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Mindenféle

bélyegzők

gyári aron és leggyorsabban

szerezhetők be

Betegh Pál és Társa

könyv-, papír-, író- és rajzszerkeskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca. 31. sz.

Keletbélyegzők önnedvezővel; «Mercur» keletbélyegző forgatható ruggyanta szalaggal; «Hungária» keletbélyegző ruggyantából; «Egyetemes önnedvesítő» könnyű szerkezet, egészen rézből és rézpléhből, alanyozva; «Monitor» önnedvező, számozó és lapszámozó gépek.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszműárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Államilag ölmzárolt lucerna és lóhere magvak. Valamint baltacin-, répa- és fűmagvak. Valódi erfurti konyha-, kerti- és virágmagvak a legjobb minőségben a legolcsóbb áron.

Mindig friss fűszerárak!

„Hermandol» klozet-papír a legjobb!

HEGEDŰ, VONÓ, KELLÉKEK ÉS HUROR

SZIVAR-, SZIVARKA-,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZÉNYEK ÉS PENZTÁRGÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérenemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 db 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!